Universal Declaration of Human Rights - Farsi/Persian ()

اعلامیه جهانی حقوق بشر

مقدمه

از آنجا که شناسائی حیثیت ذاتی کلیه اعضای خانواده بشری و حقوق یکسان و انتقال ناپذیر آنان اساس آزادی و عدالت و صلح را در جهان تشکیل میدهد ،

از آنجا که عدم شناسائی و تحقیر حقوق بشر منتهی به اعمال وحشیانه‌ای گردیده است که روح بشریت را بعصیان واداشته وظهور دنیائی که در آن افراد بشر در بیان وعقیده آزاد و از ترس و فقر فارغ باشند بعنوان با لا ترین آمال بشر اعلام شده است ،

از آنجا که اساساً حقوق انسانی را باید با اجرای قانون حمایت کرد تا بشر بعنوان آخرین علاج بقیام بر ضد ظلم و فشار مجبور نگردد ،

از آنجا که اساساً لازم است توسعه روابط دو ستانه بین ملل را مورد تشویق قرار داد ،

از آنجا که مردم ملل متحد ایمان خود را بحقوق اساسی بشر و مقام و ارزش فرد انسانی و تساوی حقوق مرد و زن مجددا در منشور اعلام کرده اند و تصمیم راسخ گرفته اند که به پیشرفت اجتماعی کمک کنند و در محیطی آزاد تر وضع

زندگی بهتری بوجود آورند ،

از آنجا که دول عضو متعهد شده‌اند که احترام جهانی و رعایت واقعی حقوق بشر و آزادی های اساسی را با همکاری سازمان ملل متحد تأمین کنند ،

از آنجا که حسن تفاهم مشترکی نسبت باین حقوق و آزادیها برای اجرای کامل این تعهد کمال اهمیت را دارد ،

مجمع عمومی این اعلامیه جهانی حقوق بشر را آرمان مشترکی برای تمام مردم و کلیهٔ ملل اعلام میکند تا جمیع افراد و همهٔ ارکان اجتماع این اعلامیه را دائما در مد نظر داشته باشند و مجاهدت کنند که بوسیلهٔ تعلیم و تربیت احترام این حقوق و آزادیها توسعه یابد و با تدابیر تدریجی ملی و بین المللی، شناسائی و اجرای واقعی و حیاتی آنها ، چه در میان خود ملل عضو و چه در بین مردم کشورهائی که در قلمرو آنها میباشند ، تأمین گردد .

مادهٔ اول ــ تمام افراد بشر آزاد بدنیا میایند و از لحاظ حیثیت و حقوق با هم برابرند . همه دارای عقل و وجدان میباشند و باید نسبت بیکدیگر با روح برادری رفتار کنند .

مادهٔ دوم ــ (۱) هر کس میتواند بدون هیچگونه تمایز مخصوصا از حیث نژاد ، رنگ ، جنس ، زبان ، مذهب ، عقیده،

سیاسی یا هر عقیده دیگر و همچنین ملیت ، وضع اجتماعی ، ثروت ، ولادت یا هر موقعیت دیگر ، از تمام حقوق و کلیه آزادی هائیکه در اعلامیه حاضر ذکر شده است ، بهره مند گردد .

(۲) ـ بعلاوه هیچ تبعیضی بعمل نخواهد آمد که مبتنی بر وضع سیاسی ، اداری و قضائی یا بین المللی کشور یا سر زمینی باشد که شخص با آن تعلق دارد ، خواه این کشور مستقل ، تحت قیمومت یا غیر خود مختار بوده یا حاکمیت آن بشکلی محدود شده باشد .

مادهٔ سوم ـ هر کس حق زندگی ، آزادی و امنیت شخصی دارد .

مادهٔ چهارم ـ احدی را نمیتوان در بردگی نگاهداشت و داد و ستد بردگان بهر شکلی که باشد ممنوع است .

مادهٔ پنجم ـ احدی را نمیتوان تحت شکنجه یا مجازات یا رفتاری قرار داد که ظالمانه و یا بر خلاف انسانیت و شئون بشری یا موهن باشد .

مادهٔ ششم ـ هر کس حق دارد که شخصیت حقوقی او در همه‌جا بعنوان یك انسان در مقابل قانون شناخته شود .

ماده هفتم ـ همه در برابر قانون مساوی هستند و حق دارند بدون تبعیض و بالسویه از حمایت قانون بر خورد ارشوند. همه حق دارند در مقابل هر تبعیضی که ناقض اعلامیه حاضر باشد و بر علیه هر تحریکی که برای چنین تبعیضی بعمل آید بطور تساوی از حمایت قانون بهره‌مند شوند .

ماده هشتم ـ در برابر اعمالی که حقوق اساسی فرد را مورد تجاوز قرار بدهد و آن حقوق بوسیله قانون اساسی یا قانون دیگری برای او شناخته شده باشد ، هر کس حق رجوع موءثر بمحاکم ملي صالحه دارد .

ماده نهم ـ احدی نمیتواند خود سرانه توقیف ـ حبس یا تبعید بشود .

ماده دهم ـ هر کس با مساوات کامل حق دارد که دعوایش بوسیله داد گاه مستقل و بی طرفی ، منصفانه و علناً رسیدگی بشود و چنین داد گاهی در باره حقوق و الزامات او یا هر اتهام جزائی که با و توجه پیدا کرده باشد اتخاذ تصمیم بنماید .

ماده یازدهم ـ (۱) هر کس که به بزه کاری متهم شده باشد بی گناه محسوب خواهد شد تا وقتیکه در جریان یك دعوای عمومی که در آن کلیه تضمین های لازم برای دفاع او تامین

شده باشد تقصیر او قانوناً محرز گردد ·

(۲) ــ هیچکس برای انجام یا عدم انجام عملی که در موقع ارتکاب ، آن عمل بموجب حقوق ملی یا بین المللی جرم شناخته نیشده است محکوم نخواهد شد · بهمین طریق هیچ مجازاتی شدید تراز آنچه که در موقع ارتکاب جرم بدان تعلق میگرفت در باره احدی اعمال نخواهد شد ·

مادهٔ دوازدهم ــ احدی در زندگی خصوصی ، امور خانوادگی ، اقامتگاه یا مکاتبات خود ، نباید مورد مداخله‌های خود سر انه واقع شود و شرافت و اسم و رسمش نباید مورد حمله قرار گیرد · هر کس حق دارد که در مقابل اینگونه مداخلات و حملات مورد حمایت قانون قرار گیرد ·

مادهٔ سیزدهم ــ (۱) هر کس حق دارد که در داخل هر کشوری آزادانه عبور و مرور کند و محل‌اقامت خود را انتخاب نماید ·

(۲) ــ هر کس حق دارد هر کشوری و از جمله کشور خود را ترك کند یا به کشور خود باز گردد ·

مادهٔ چهاردهم ــ (۱) هر کس حق دارد در برابر تعقیب شکنجه و آزارپنا هگاهی جستجو کند و در کشورهای دیگر پناه اختیار کند ·

(۲) ــ در موردی که تعقیب واقعاً مبتنی بجرم عمومی و غیر سیاسی یا رفتارهائی مخالف با اصول و مقاصد ملل متحد باشد ، نمیتوان از این حق استفاده نمود ·

مادهٔ پانزدهم ــ (۱) هر کس حق دارد که دارای تابعیت باشد ·

(۲) ــ احدی را نمیتوان خود سر انه از تابعیت خود یا از حق تغییر تابعیت محروم کرد ·

مادهٔ شانزدهم ــ (۱) هر زن و مرد بالغی حق دارند بدون هیچگونه محدودیت از نظر نژاد ، ملیت ، تابعیت یا مذهب با همدیگر زناشوئی کنند و تشکیل خانواده دهند · در تمام مدت زناشوئی و هنگام انحلال آن ، زن و شو هر در کلیه امور مربوط بازدواج ، دارای حقوق مساوی میباشد ·

(۲) ــ ازدواج باید با رضایت کامل و آزادانهٔ زن و مرد واقع شود ·

(۳) ــ خانواده رکن طبیعی و اساسی اجتماع است و حق دارد از حمایت جامعه و دولت بهره مند شود ·

· **مادهٔ هفدهم** ــ (۱) هر شخص منفردا یا بطور اجتماع حق مالکیت دارد ·

(۲) ــ احدی را نمیتوان خود سر انه از حق مالکیت محروم نمود ·

مادهٔ هیجدهم ــ هر کس حق دارد که از آزادی فکر وجدان و مذهب بهره مند شود · این حق متضمن آزادی تغییر مذهب یا عقیده و همچنین متضمن آزادی اظهار عقیده و ایمان میباشد و نیز شامل تعلیمات مذهبی و اجرای مراسم دینی است هر کس میتواند از این‌حقوق منفرداً یا مجتمعاً بطور خصوصی‌یا بطور عمومی بر خوردار باشد ·

مادهٔ نوزدهم ــ هر کس حق آزادی عقیده و بیان دارد و حق مزبور شامل آنست که از داشتن عقاید خود بیم و اضطرابی نداشته باشد و در کسب اطلاعات و افکار و در اخذ و انتشار آن بتمام وسائل ممکن و بدون ملاحظات مرزی آزاد باشد ·

مادهٔ بیستم ــ (۱) هر کس حق دارد آزادانه مجامع و جمعیت‌های‌مسالمت آمیز تشکیل دهد ·

(۲) ــ هیچکس را نمیتوان مجبور بشرکت در اجتماعی کرد·

مادهٔ بیست‌ویکم ــ (۱) هر کس حق دارد که در اداره امور عمومی کشور خود ، خواه مستقیما و خواه باساطت نمایندگانی که آزادانه انتخاب شده باشند شرکت جوید ·

(۲) ــ هر کس حق دارد با تساوی شرایط ، بمشاغل عمومی کشور خود نایل آید ·

(۳) ــ اساس و منشاء قدرت حکومت ، اراده مردم است ، این اراده باید بوسیله انتخاباتی ابراز گردد که از روی صداقت و بطور ادواری صورت پذیرد · انتخابات باید عمومی و با رعایت مساوات باشد و باراءی مخفی یا طریقه‌ای نظیر آن انجام گیرد که ازادی راءی را تاءمین نماید ·

ماده بیست ودوم ــ هر کس بعنوان عضو اجتماع حق امنیت اجتماعی دارد و مجاز است بوسیله مساعی ملی و همکاری بین المللی حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی خود را که لازمه مقام و نمو آزادانه شخصیت او است با رعایت تشکیلات و منابع هر کشور بدست آورد ·

ماده بیست وسوم ــ (۱) هر کس حق دارد کار کند ، کار خود را آزادانه انتخاب نماید ، شرایط منصفانه و رضایت بخشی برای کار خواستار باشد و در مقابل بیکاری مورد حمایت قرار گیرد ·

(۲) ــ همه حق دارند که بدون هیچ تبعیضی ، در مقابل کار مساوی ، اجرت مساوی در یافت دارند ·

(۳) ــ هر کس که کار میکند بمزد منصفانه و رضایت بخشی

ذیحق میشود که زندگی او و خانواده‌اش را موافق شئون انسانی تأمین کند و آنرا در صورت لزوم با هر نوع وسائل دیگر حمایت اجتماعی تکمیل نماید ·

(٤) ــ هر کس حق دارد که برای دفاع از منافع خود با دیگران اتحادیه تشکیل دهد و در اتحادیه ها نیز شرکت کند ·

مادهٔ بیست وچهارم ــ هر کس حق استراحت و فراغت و تفریح دارد و بخصوص بمحدودیت معقول ساعات کار و مرخصی‌های ادواری با اخذ حقوق ذیحق میباشد ·

مادهٔ بیست وپنجم ــ (١) هر کس حق دارد که سطح زندگانی او سلامتی و رفاه خود و خانواده‌اش را از حیث خوراك و مسکن و مراقبتهای طبی و خدمات لازم اجتماعی تأمین کند و همچنین حق دارد که در مواقع بیکاری ، بیماری ، نقص اعضاء ، بیوگی ، پیری یا در تمام موارد دیگری که بعلل خارج از ارادهٔ انسان وسائل امرار معاش از دست رفته باشد از شرایط آبرومندانه زندگی بر خوردار شود ·

(٢) ــ مادران و کودکان حق دارند که از کمك و مراقبت مخصوصی بهره مند شوند · کودکان چه بر اثر ازدواج و چه بدون ازدواج بدنیا آمده باشند ، حق دارند که همه از یکنوع حمایت اجتماعی بر خوردار شوند ·

مادهٔ بیست‌وششم ــ (۱) هر کس حق دارد که از آموزش و پرورش بهره‌مند شود . آموزش و پروش لا اقل تا حدودی که مربوط بتعلیمات ابتدائی و اساسی است‌باید مجانی باشد. آموزش ابتدائی اجباری است . آموزش حرفه‌ای باید عمومیت پیدا کند و آموزش عالی باید با شرایط تساوی کامل بروی همه باز باشد تا همه بنا باستعداد خود بتوانند از آن بهره مند گردند .

(۲) ــ آموزش و پرورش باید طوری هدایت شود که شخصیت انسانی هر کس را بحد اکمل رشد آن بر ساند و احترام‌حقوق و آزادی های بشر را تقویت کند. آموزش و پرورش باید حسن تفاهم ، گذشت و احترام عقاید مخالف و دوستی بین تمام ملل و جمعیتهای نژادی یا مذهبی و همچنین توسعه فعالیتهای ملل متحد را در راه حفظ صلح تسهیل نماید .

(۳) ــ پد رومادر در انتخاب نوع آموزش و پرورش فرزندان خود نسبت بدیگران اولویت دارند .

مادهٔ بیست‌وهفتم ــ (۱) هر کس حق دارد آزادانه در زندگی فرهنگی اجتماع شرکت کند ، از فنون و هنرها متمتع گردد و در پیشرفت علمی و فوائد آن سهیم باشد .

(۲) ــ هر کس حق دارد از حمایت منافع معنوی و مادی آثار علمی ، فرهنگی یا هنری خود بر خورد ارشود .

مادهٔ بیست‌وهشتم ــ (۱) هر کس حق دارد بر قراری نظمی را بخواهد که از لحاظ اجتماعی و بین المللی حقوق و آزادی هائی را که در این اعلامیه ذکر گردیده است تامین کند و آنها را بمورد عمل بگذارد ·

مادهٔ بیست‌ونهم ــ (۱) هر کس در مقابل آن جامعه‌ای وظیفه دارد که رشد آزاد و کامل شخصیت اورا میسر سازد ·

(۲) ــ هر کس در اجرای حقوق و استفاده از آزادیهای خود فقط تابع محدودیتها ئیست که بوسیلهٔ قانون منحصراً بمنظور تامین شناسائی و مراعات حقوق و آزادیهای دیگران و برای رعایت مقتضیات صحیح اخلاقی و نظم عمومی و رفاه همگانی در شرایط یك جامعه دموکراتیك وضع گردیده است ·

(۳) ــ این حقوق و آزادیها در هیچ موردی نمی توانند بر خلاف مقاصد و اصول ملل متحد اجرا گردد ·

مادهٔ سی‌ام ــ هیچیك از مقررات اعلامیه حاضر نباید طوری تفسیر شود که متضمن حقی برای دولتی یا جمعیتی یا فردی باشد که بموجب آن بتواند هر یك از حقوق و آزادیهای مندرج در این اعلامیه را از بین ببرند و یا در آن راه فعالیتی